

Reforma instituțională, în materia protecției datelor, la nivel european

Brașov, 15 martie 2018

**Conferința Europeană a
Serviciilor Financiare
(ediția a II-a)**

Irina Alexe

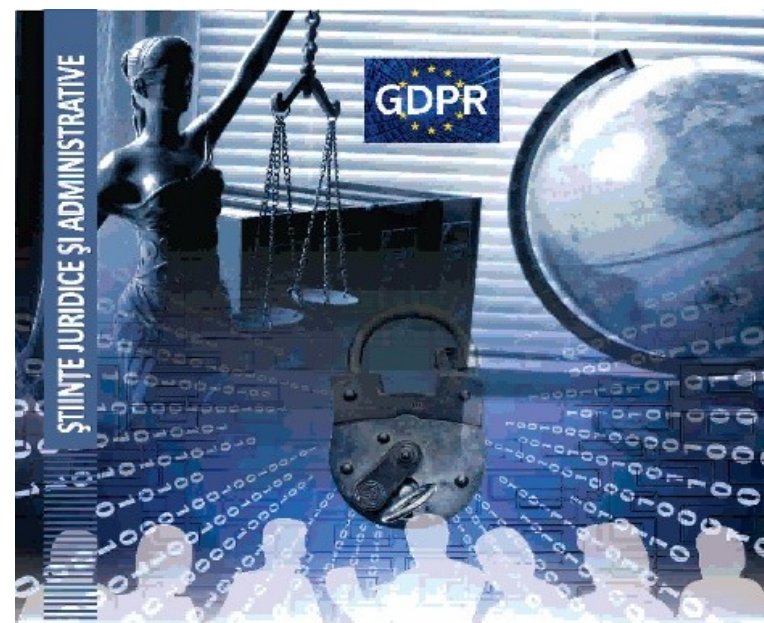
Irina Alexe
Nicolae-Dragoș Ploeșteanu
Daniel-Mihail Șandru
(coordonatori)

REGULAMENTUL (UE) 2016/679
AL PARLAMENTULUI EUROPEAN
ȘI AL CONSILIULUI
din 27 aprilie 2016
privind protecția persoanelor
fizice în ceea ce privește
procesarea datelor cu
caracter personal și privind
libera circulație a acestor
date și de abrogare a
Directivei 95/46/CE
GDPR

PROTECȚIA DATELOR CU CARACTER PERSONAL

EDITURA UNIVERSITARĂ

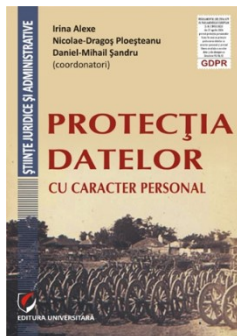
Editori: Daniel-Mihail Șandru • Irina Alexe

LEGISLAȚIA UNIUNII EUROPENE PRIVIND PROTECȚIA DATELOR PERSONALE

EDITURA UNIVERSITARĂ

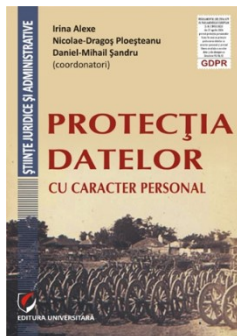

DESPRE CE VORBIM?

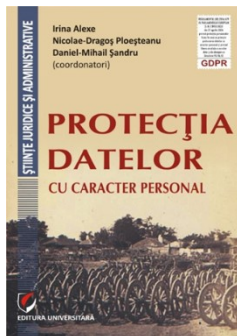
- ✓ *Regulamentul (UE) 2016/679*
- ✓ *Directiva 95/46/CE*
- ✓ *reforma instituțională la nivel european*
- ✓ *instituirea Comitetului european pentru protecția datelor - nou organ al Uniunii Europene*
- ✓ *Grupul de lucru „Articolul 29”*
- ✓ *organizarea și funcționarea*
- ✓ *sarcinile primite*
- ✓ *asigurarea independenței activității*
- ✓ *Agenția Europeană pentru Protecția Datelor*
- ✓ *Comisia Europeană*
- ✓ *autoritățile de supraveghere din statele membre*

Regulamentul general privind protecția datelor

- justificarea promovării regulamentului - preambul (117 considerente)
- **scopul principal al GDPR - de a adapta și a actualiza principiile și obiectivele stabilite anterior de Directiva 95/46, care rămân valabile, pentru a le pune în acord cu evoluția tehnologică**
- codifică în mare măsură jurisprudența CJUE
- 2 lecturi între Parlamentul European și Consiliu – 4 ani de dezbateri
- în vigoare din mai 2016 – punere în aplicare din 25 mai 2018

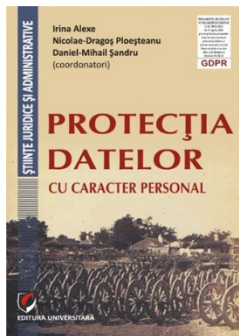
De ce regulament?

Regulamentul - are aplicabilitate generală

- este obligatoriu în toate elementele sale
- are aplicabilitate directă în fiecare stat membru

Directiva - este obligatorie pentru fiecare stat membru destinat cu privire la rezultatul ce trebuie atins, lăsându-se autorităților naționale ale statelor membre competența în ceea ce privește forma și mijloacele prin care prevederile directivei sunt transpuse în legislația națională a statului membru respectiv.

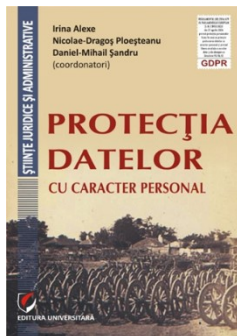

Sediul materiei

- Pentru Grupul de lucru Directiva – art.29 - 30 din Directivă
- Pentru Comitet - GDPR – art.63 – 67 (Asigurarea coerenței)
 - art.68 – 76 (Comitetul european pentru protecția datelor)
 - art.94 (2)

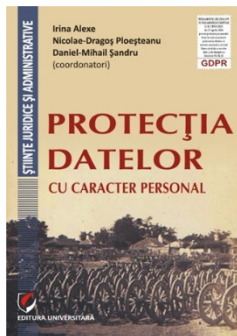
Atenție la comitetul ce asistă Comisia – art.93 (1)

Organizarea Comitetului

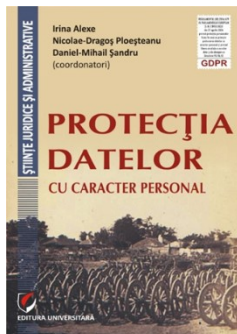
- Regimul juridic aplicabil
- Componentă
- Relația Comitet – Comisie
- Relația Comitet – Autoritatea Europeană pentru Protecția Datelor

Funcționarea Comitetului (I)

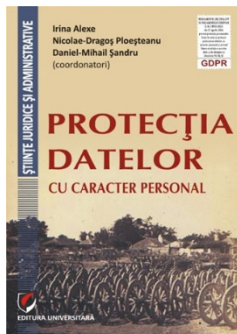
- președinte + doi vicepreședinți – regulamentul de procedură – art.74
- GDPR: principiile generale, modalitățile de sesizare, cazurile în care comitetul emite avize, cazurile în care comitetul este chemat să soluționeze litigii, termenele, procedura de urgență, precum și regulile majore ce îi vizează funcționarea
- art.64 - cazurile în care o autoritate de supraveghere competentă este obligată să comunice comitetului, înainte de a lua decizia, proiectul de decizie, în vederea emiterii avizului, de către comitet, precum și procedura și termenele de adoptare a avizului.

Funcționarea Comitetului (II)

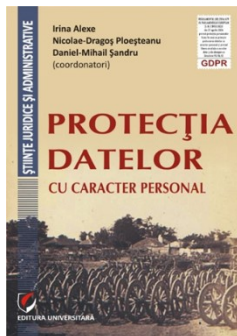
- **Neconformare** total sau parțial avizului primit, și **motivarea neconformării** - declanșarea **procedurii de soluționare a litigiilor** de către comitet (art.65 din regulament) + cazurile în care, pentru asigurarea corectă și coerentă a regulamentului, **comitetul adoptă decizii ce au caracter obligatoriu în cazurile individuale soluționate, iar autoritățile respective sunt obligate să se conformeze.**
- Aceeași procedură - în cazurile în care există divergențe între autoritățile de supraveghere în ceea ce privește competența pentru sediul principal, respectiv dacă o autoritate de supraveghere nu solicită avizul comitetului în cazurile în care această solicitare este obligatorie, precum și în cazurile în care nu se ține seama de avizul emis de comitet.
- Trei cazuri în care Comitetul adoptă decizii obligatorii - alin.(1) al art.65 GDPR
- Procedura de adoptare a deciziei și, respectiv, de conformare, precum și termenele - alin.(2) – (6) art.65.

Funcționarea Comitetului (III)

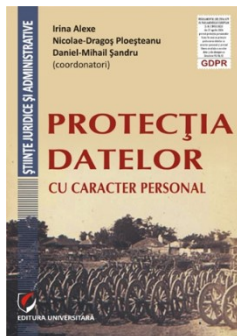
Orice autoritate de supraveghere, președintele comitetului sau Comisia poate solicita ca orice chestiune de aplicare generală sau care produce efecte în mai mult de un stat membru să fie examinată de comitet în vederea obținerii unui **aviz special în cazul în care o autoritate de supraveghere competentă nu respectă obligațiile** privind **asistența reciprocă** în conformitate cu articolul 61 sau privind **operațiunile comune** în conformitate cu articolul 62”

Independență și Confidențialitate (I)

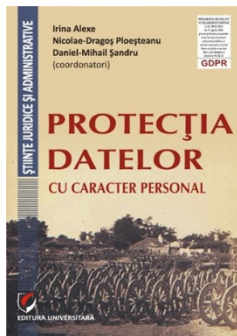
- Grupul de lucru - alin.(2) al art.29 - „acționează independent”
- GDPR - art.69 - în îndeplinirea sarcinilor sale comitetul acționează independent și, „fără a aduce atingere solicitărilor din partea Comisiei menționate la articolul 70 alineatul (1) litera b) și la articolul 70 alineatul (2), Comitetul, în îndeplinirea sarcinilor sale sau în exercitarea competențelor sale, nu solicită și nu acceptă instrucțiuni de la nicio parte externă

Independență și Confidențialitate (II)

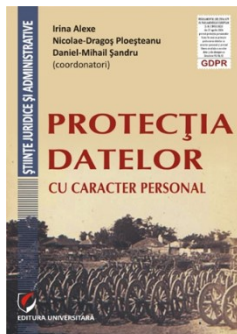
- Autoritatea Europeană pentru Protecția Datelor asigură secretariatul comitetului
- Asigurarea independenței comitetului - personalul autorității implicat în această activitate „face obiectul unor linii de raportare separate” în raport cu celelalte categorii de personal din cadrul autorității.
- Asigurarea confidențialității - art.76 - în regulamentul de procedură vor prevăzute mecanismele prin care, dacă comitetul consideră că acest lucru este necesar, discuțiile din cadrul comitetului să fie confidențiale.
- Asigurarea confidențialității discuțiilor din cadrul comitetului nu presupune însă în mod automat interzicerea accesului public la documente - alin.(2) al art.76 - accesul la documentele prezentate membrilor comitetului, experților și reprezentanților părților terțe este reglementat prin Regulamentul (CE) nr.1049/2001.

Independență și evitarea conflictelor de interese

alin.(6) al art.68 - limitarea exercitării votului, în cadrul comitetului, de către Autoritatea Europeană pentru Protecția Datelor, al cărei președinte sau reprezentant desemnat face parte din comitet dar care, în cazurile de soluționare a litigiilor, „menționate la art.65 (...) deține drept de vot numai cu privire la deciziile care privesc principiile și normele aplicabile în ceea ce privește instituțiile, organismele, oficiile și agențiile Uniunii care corespund pe fond cu cele din prezentul regulament”.

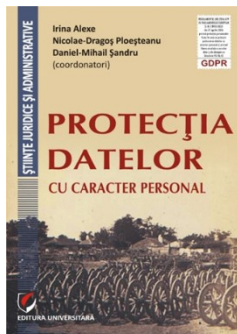

Sarcinile Comitetului (I)

Alin.(1) al art.70 - sarcinile pe care comitetul le are, din proprie inițiativă sau la solicitarea Comisiei. Putem grupa cele 25 de sarcini descrise de regulament în 11 categorii, după cum urmează:

- ✓ monitorizarea și asigurarea coerentă a GDPR - în cazurile prevăzute de art.64 și 65, fără a aduce atingere sarcinilor autorităților de supraveghere;
- ✓ consilierea Comisiei - pentru cazurile prevăzute de art.70 alin.(1) lit.b) și c);
- ✓ emiterea de orientări, recomandări și bune practici - pentru situațiile prevăzute la art.70 alin.(1) lit.d) – h) și m);
- ✓ revizuirea aplicării practice a orientărilor, recomandărilor și bunelor practici menționate la lit.e) și f);
- ✓ elaborarea orientărilor privind aplicarea de către autoritățile de supraveghere, a măsurilor de investigare, a celor corective, precum și a celor de autorizare și de consiliere, respectiv stabilirea amenzilor administrative în conformitate cu art.83;
- ✓ încurajarea elaborării codurilor de conduită și a stabilirii mecanismelor de certificare , precum și a unor sigilii și mărci – potrivit art.40 și 42;

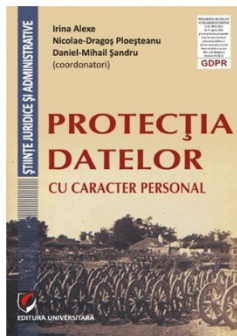

Sarcinile Comitetului (II)

- ✓ acreditarea organismelor de certificare și sarcinile ce decurg din aceasta – prevăzute de art.70 alin.(1) lit.o) și p);
- ✓ prezentarea unui aviz, Comisiei – pentru situațiile descrise la art.70 alin.(1) lit.q) – s);
- ✓ emiterea avizelor, respectiv a deciziilor obligatorii – pentru situațiile descrise la art.64, 65 și 66, respectiv pentru situația descrisă de art.70 alin.(1) lit.x);
- ✓ promovarea cooperării și schimburilor bilaterale sau multilaterale, ce vizează inclusiv formarea profesională – pentru situațiile prevăzute la art.70 alin.(1) lit.u) – w);
- ✓ ținerea registrului electronic, accesibil publicului – ce cuprinde deciziile menționate la art.70 alin.(1) lit.y).

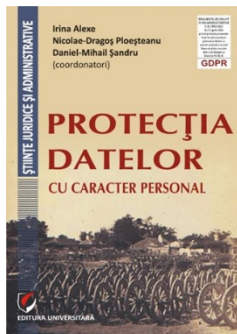
Rol foarte important al comitetului în arhitectura instituțională, în ceea ce privește aplicarea coerentă a GDPR, mai ales prin prisma atribuțiilor de monitorizare, dar și a celor de orientare, de consiliere și de îndrumare sau de emitere a avizelor, respectiv a deciziilor obligatorii.

Sarcinile președintelui

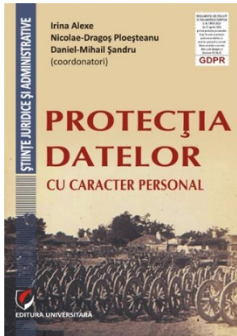
- art.74 - vizează chestiuni manageriale privind convocarea reuniunilor comitetului și stabilirea ordinii de zi, notificarea deciziilor adoptate și asigurarea îndeplinirii în termen a sarcinilor comitetului.
- este de competența comitetului să stabilească în regulamentul său de procedură repartizarea sarcinilor între președinte și vicepreședinți

Rapoartele anuale

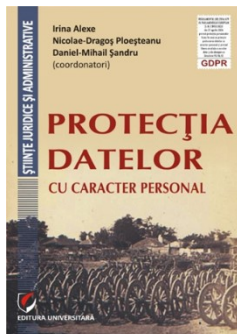
- Art.71 din GDPR - Comitetul întocmește un raport anual privind protecția persoanelor fizice cu privire la prelucrare în Uniune și, **dacă este relevant, în țări terțe și organizații internaționale**. Raportul este pus la dispoziția publicului și transmis Parlamentului European, Consiliului și Comisiei
- Nu există diferențe majore față de o astfel de obligație pe care și grupul de lucru o avea, în temeiul art.30 alin.(6) din directivă, nici cu privire la obligativitatea întocmirii, nici cu privire la instituțiile Uniunii cărora le este transmis ori cu privire la publicitatea acestuia.
- Alin.(2) al art.71 – raportul include o **revizuire a aplicării practice** a orientărilor, recomandărilor și bunelor practici menționate la articolul 70 alineatul (1) litera (I), precum și a deciziilor obligatorii menționate la articolul 66.

Secretariatul

- Acordă sprijin analitic, administrativ și logistic Comitetului
- Grupul de lucru - secretariatul era asigurat, potrivit dispozițiilor art.30 alin.(5) din directivă, de către Comisie
- Secretariatul Comitetului, care „își îndeplinește sarcinile exclusiv pe baza instrucțiunilor președintelui comitetului” este asigurat, în conformitate cu dispozițiile art.75 din regulament, de către Autoritatea Europeană pentru Protecția Datelor
- **delimitarea atribuțiilor personalului autorității care asigură secretariatul** comitetului de celelalte categorii de personal din cadrul autorității - liniile de raportare separate + alin.(4) al art.75: dacă este oportun, în vederea realizării cooperării dintre ele, comitetul și Autoritatea Europeană pentru Protecția Datelor elaborează și publică un **memorandum de înțelegere** pentru punerea în aplicare a prezentului articol, care să stabilească condițiile cooperării și să se aplice personalului Autorității Europene pentru Protecția Datelor implicat în îndeplinirea sarcinilor conferite comitetului în temeiul prezentului regulament.

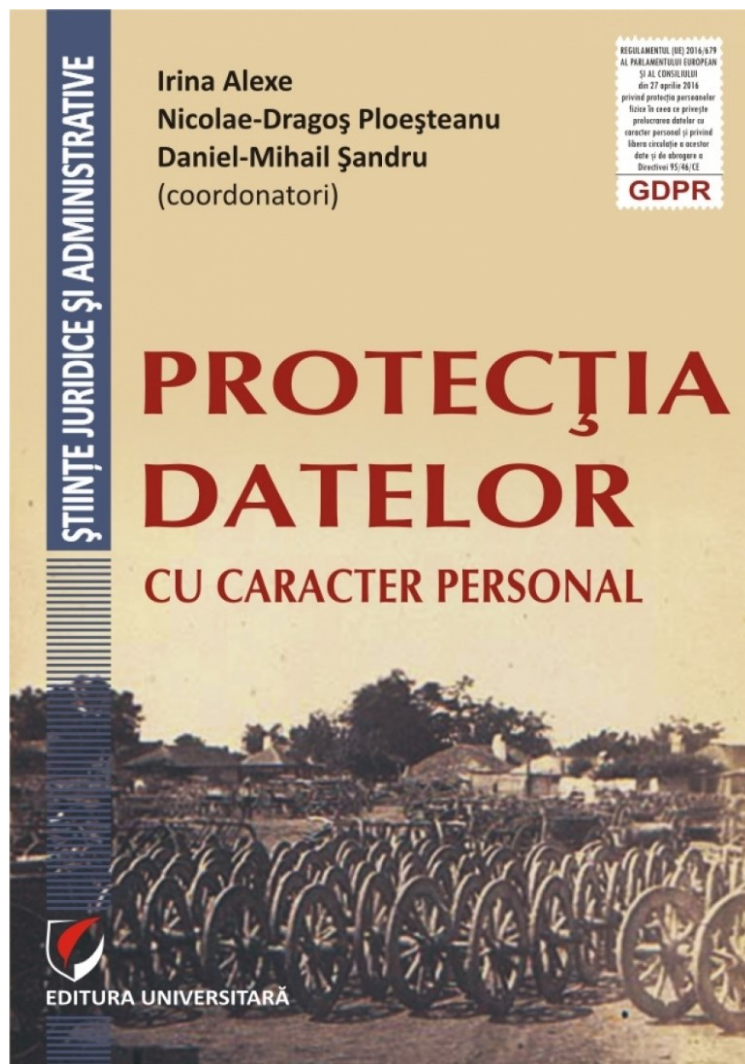

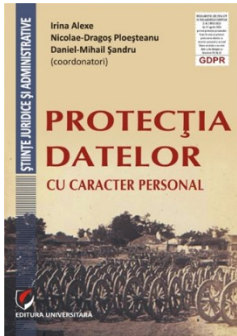
Concluzii

- 25 mai 2018 - **Grupul de lucru va fi înlocuit de Comitetul european privind protecția datelor, organ al Uniunii Europene, cu personalitate juridică**, al cărui secretariat este asigurat de Autoritatea Europeană pentru Protecția Datelor
- **Criteriile de independență** potrivit cărora și-a derulat activitatea grupul de lucru sunt preluate, detaliate și completate de regulament și în vederea asigurării independenței activității comitetului
- Una dintre cele mai importante atribuții ale comitetului se referă la **emiterea avizelor**, mai ales în ceea ce privește mecanismul privind asigurarea coerenței, respectiv la **soluționarea litigiilor** prin **deciziile obligatorii** pe care le emite în cazuri individuale, în situațiile prevăzute de regulament.
- Până în acest moment **grupul de lucru și-a îndeplinit scopul** pentru care a fost înființat, adoptând și începând cu anul 2016, când regulamentul a intrat în vigoare, până în prezent, inclusiv orientări și ghiduri de aplicare a dispozițiilor regulamentului. **Așteptăm activitatea Comitetului.**

ÎNTREBĂRI?

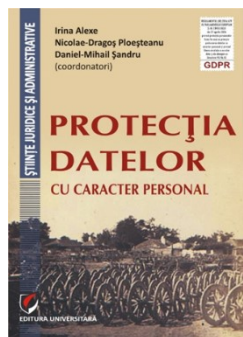

Irina Alexe – Bibliografie (I)

- **Irina Alexe, Regimul sancționator prevăzut de Regulamentul (UE) 2016/679 privind protecția datelor cu caracter personal**, Revista Curierul Judiciar nr.1/2018, p.36-42.
- **Irina Alexe, Principalele noutăți privind responsabilul cu protecția datelor, incluse în GDPR**, Revista Pandectele Române nr.1/2018 (*în curs de apariție*).
- **Irina Alexe, Responsabilul cu protecția datelor (DPO) - funcționar public sau personal contractual?**, Revista Română de Dreptul Muncii, nr.2/108 (*în curs de apariție*).
- **Irina Alexe, Protecția datelor personale: un nou început?** (în colaborare cu Daniel-Mihail Șandru), Revista Curierul Judiciar nr.2/2018 (*în curs de apariție*).

Irina Alexe – Bibliografie (II)

- **Irina Alexe, De la directivă la regulament în reglementarea protecției datelor cu caracter personal la nivelul Uniunii Europene** (în colaborare cu Constantin-Mihai Banu), în volumul **Irina Alexe, Nicolae-Dragoș Ploșteanu, Daniel-Mihail Șandru (coordonatori), Protecția datelor cu caracter personal. Impactul protecției datelor personale asupra mediului de afaceri. Evaluări ale experiențelor românești și noile provocări ale Regulamentului (UE) 2016/679**, Editura Universitară, 2017, p.14-40.
- **Irina Alexe, Reforma instituțională, în materia protecției datelor, la nivel european**, în volumul **Andrei Săvescu (coordonator), Regulamentul general privind protecția datelor. Comentarii și explicații**, Editura Hamangiu, 2018 (în curs de apariție).
- **Irina Alexe, Punerea în aplicare a Regulamentului General privind Protecția Datelor 2016/679. Experiențe din România** (în colaborare cu Daniel-Mihail Șandru), în volumul **Daniel-Mihail Șandru, Irina Alexe (editori), Legislația Uniunii Europene privind protecția datelor personale**, Editura Universitară, 2018 (în curs de apariție).

VĂ MULȚUMESC!

Irina Alexe

- **cercetător științific asociat**, Institutul de Cercetări Juridice „Acad. Andrei Rădulescu” al Academiei Române;
- **doctor în drept** al Universității din București;
- **autor** al unor volume și articole în domeniu, ariile sale de interes vizează dreptul administrativ, dreptul constituțional și dreptul european.

irina_alexe@yahoo.com